

Fonden for økologisk landbrug

Axeltorv 3

1609 København V

Fonden for økologisk landbrug

Ændringsbudget 2007

Fonden er oprettet i henhold til § 6 i
Lovbekendtgørelse nr. 297 af 28. april 2004

Beløb i 1.000 kr.	Senest godkendte budget 2007	Ændringsbudget 2007	Relativ fordeling af C i %	Ændring A => B 100*(B-A)/A
Note	A	B	C	D

INDTÆGTER:

1. Overført fra forrige år	1.183	2.754		133
Produktionsafgifter	0	0		0
Promillemidler	12.400	12.400		0
CO ₂ -midler	0	0		0
Særbevilling og anden indtægt	0	0		0
Renter	25	25		0
Tilskud til fondsadministration	250	250		0
I. Indtægter i alt	13.858	15.429		11

UDGIFTER:**2. Samlede tilskud fordelt på formål**

Afsætningsfremme	1.635	1.698	12	4
Forskning og forsøg	6.081	6.186	45	2
Produktudvikling	2.220	2.220	16	0
Rådgivning	1.327	1.327	10	0
Uddannelse	872	795	6	-9
Sygdomsforebyggelse	1.237	1.237	9	0
Sygdomsbekæmpelse	0	0	0	0
Dyrevelfærd	165	165	1	0
Kontrol	0	0	0	0
Særlige foranstaltninger	0	0	0	0
Medfinansering af EU-programmer	0	0	0	0
II. Udgifter til formål i alt	13.537	13.628	100	1

Fondsadministration

Generel fondsadministration	250	250		0
Revisionsudgifter	25	25		0
Bestyrelseshonorar	10	10		0
III. Administration i alt	285	285		0

IV. Udgifter i alt	13.822	13.913		1

Overførsel til næste år	36	1.516		
Overførsel til næste år, % af årets udgift	0,3	10,9		

Beløb i 1.000 kr.	Senest godkendte budget 2007	Ændringsbudget 2007	Relativ fordeling af C i %	Ændring A => B 100*(B-A)/A
Note	A	B	C	D

Supplerende oplysninger:**3. Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere:**

Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret	4.832	4.937	36	2
Danmarks JordbrugsForskning	3.267	3.267	24	0
Økologisk Landsforening	2.960	2.960	22	0
Forskerskolen for økologisk Jordbrug og fødevarer systemer	679	679	5	0
KVL	500	500	4	0
Foreningen for Biodynamisk Jordbrug	497	497	4	0
LKF Vandel	206	206	2	0
Småøernes Fødevarer netværk	156	156	1	0
Meyerfood ApS	135	135	1	0
Den Økologiske Landbrugsskole	195	118	1	-39
Fejø Forsøgsplantage	110	110	1	0
Jysk Landbrugsrådgivning	0	63	0	100
V. I alt	13.537	13.628	100	1

Note 1.

En række af de tilskud, som fonden bevilgede 2006, blev ikke anvendt fuldt ud af tilskudsmodtagerne og er som følge heraf overført fra 2006 til 2007 øget jf. fondens 2006-regnskab.

Note 2.

Fonden har genbevilget 2 af de ubenyttede tilskud med henblik på gennemførelse af projekterne i 2007. På baggrund heraf er der udarbejdet et ændringsbudget for 2007.

Den Økologiske Landsskole på Kalø har for 2007 fået bevilget 77.000 kr. til Oplysningskampagne om uddannelse til økologisk landmænd jf. note 40 i de supplerende noter. Projektet vil ikke blive gennemført i 2007 pga. usikkerhed om de nye lovmæssige rammer for uddannelsen. Fonden har derfor genbevilget tilskuddet mhp, at projektet gennemføres i 2008.

De ovennævnte ændringer medfører, at fondens udgifter stiger 1 pct. fra 13.537 tkr. til 13.628 tkr.

Note 3.

Dansk Landbrugsrådgivning har fået genbevilget 105 tkr. til gennemførelse af 1 projekt jf. note 7 i de supplerende oplysninger.

Jysk Landbrugsrådgivning har fået genbevilget 63 tkr. til gennemførelse af 1 projekt jf. note 42 i de supplerende oplysninger.

Tilskuddet til Den Økologiske Landbrugsskole er reduceret jf. bemærkningerne i ovenstående note 2.

Beløb i 1.000 kr.	Senest godkendte budget 2007	Ændringsbudget 2007
Note		

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret i alt	4.832	4.937
Produktudvikling:		
1. Økologiske slagtesvin på stald - hvordan?	524	524
2. Strategi og økokomi til den moderne økologiske bedrift	360	360
3. Energiafgrøde og grøngødning styrker øko-sædskiftet	328	328
4. Kvalitet af majsfrø - analyse af ubejdet majs	268	268
5. Implementering af system til samtidig produktion af kompost og højværdi proteinfoder	240	240
6. Udvikling og implementering af produktionskoncept for økologiske jersey-slagtekalve	104	104
Produktudvikling i alt	1.824	1.824
Forskning og forsøg:		
7. Tidligt høstede proteinafgrøder og grovfoder til fjerkræ og svin	608	713
8. Økologiske markforsøg	650	650
9. Afprøvning af klovsmedmidler til økologiske drøvtyggere	146	146
Forskning og forsøg i alt	1.404	1.509
Rådgivning:		
10. Fodring af goldkøer i sommerperioden i relation til forebyggelse af kælvningsfeber	350	350
11. Optimering af afgræsning på økologiske malkekvægs-bedrifter med AMS	300	300
12. Øget dyrkningssikkerhed og kvalitet af økologiske grønsager gennem web baseret information	268	268
13. Forberedelse af Økologikongres 2008 og 2010	249	249
14. Dyrkning af økologisk cikorierod	160	160
Rådgivning i alt	1.327	1.327
Uddannelse:		
15. Kvalificerede medarbejdere til økologiske bedrifter	232	232
16. Formidling af økologiske regler om drøvtyggere til dyrlæger	45	45
Uddannelse i alt	277	277
Danmarks JordbrugsForskning i alt	3.267	3.267
Forskning og forsøg :		
17. Korn - optimal anvendelse i økologiske rationer til malkekøer	613	613
18. Regulering af langtidsukrudt på økologiske planteavlsbrug	426	426
19. Opdrætningsperiodens betydning for produktiviteten i et system baseret på æglæggende hønens fouragering	416	416
20. Øget udbytte og bedre kvalitet i økologiske kartofler gennem placeret gødning	308	308
21. Skadetærskler for alm. kvik og ager-tidsel til fremme af brugen af efterafgrøder	267	267
Forskning og forsøg i alt	2.030	2.030
Sygdomsforebyggelse:		
22. Frilandsgrønsager med mykorrhiza	471	471
23. Reduktion af pattegrisedødelighed og fravænningsdiarre	398	398
24. Cikorierødder i fravænningsfoderet - effekt på fravænningsdiarre	368	368
Sygdomsforebyggelse i alt	1.237	1.237

Beløb i 1.000 kr.	Senest godkendte budget 2007	Ændringsbudget 2007
Note		

Økologisk Landsforening i alt **2.960**   **2.960**

Afsætningsfremme:

25. Ambassadørkampagne	750	750
26. En økologisk spisepause	600	600
27. Kampagne for økologisk frugt og grønt	150	150

Afsætningsfremme i alt **1.500**   **1.500**

Forskning og forsøg:

28. Økologisk jordbrug uden konventionel gødning og halm	450	450
29. Dyrkning og afsætning af økologisk korn til ølbrygning	205	205

Forskning og forsøg i alt **655**   **655**

Uddannelse:

30. Økologi til unge landmænd	400	400

Uddannelse i alt **400**   **400**

Produktudvikling:

31. Økologi - koncept for synliggørelse af nye dimensioner	240	240

Produktudvikling i alt **240**   **240**

Dyrevelfærd:

32. Velfærdsvurdering af økologiske kvier - Kvieliv-100	165	165

Dyrevelfærd i alt **165**   **165**

**Forskerskolen for Økologisk Jordbrug og Føde-
varesystemer i alt** **679**   **679**

Forskning og forsøg:

33. Produktion af biobrændstoffer til økologisk jordbrug	679	679

Forskning og forsøg i alt **679**   **679**

KVL i alt **500**   **500**

Forskning og forsøg:

34. Quinoa: Økologisk dyrkning, forarbejdning	500	500

Forskning og forsøg i alt **500**   **500**

Foreningen for Biodynamisk Jordbrug i alt **497**   **497**

Forskning og forsøg:

35. Såtidskalenderen som værktøj for bedre økologisk og biodynamisk dyrkning og produktkvalitet	497	497

Forskning og forsøg i alt **497**   **497**

LKF Vandel i alt **206**   **206**

Forskning og forsøg:

36. Økologiske bagekartofler	206	206

Forskning og forsøg i alt **206**   **206**

Beløb i 1.000 kr.	Senest godkendte budget 2007	Ændringsbudget 2007
Note		

Småøernes Fødevarerenetværk	156	156

Produktudvikling:

37. Økologiske øspecialiteter: potentiale for ny mangfoldighed	156	156

Produktudvikling i alt	156	156

Meyerfood ApS	135	135

Afsætningsfremme:

38. Økologisk frugt fra de danske småøer	135	135

Afsætningsfremme i alt	135	135

Den Økologiske Landbrugsskole i alt	195	118

Uddannelse:

39. Økologisk planteolie til konsum og biobrændsel	118	118

40. Oplysningskampagne om uddannelsen til økologisk landmænd	77	0

Uddannelse i alt	195	118

Fejøl Forsøgsplantage i alt	110	110

Forskning og forsøg:

41. Fejøl's Fantastiske Frugter	110	110

Forskning og forsøg i alt	110	110

Jysk Landbrugsrådgivning i alt:	0	63

Afsætningsfremme:

42. Økologiske fødevarer ved økologiske netværksdannelse	0	63

Afsætningsfremme i alt	0	63

Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret

Note 1. Økologiske slagtesvin på stald – hvordan ?

Der er tale om et 2-årigt projekt med projektstart i 2006 med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug. Projektets formål er at kunne anvise, hvordan stalde til økologisk slagtesvineproduktion indrettes, sådan at det økologiske regelsæt overholdes, samtidig med at der kan opnås gode produktionsresultater under hensyntagen til dyrevelfærd, hygiejne, rationelle arbejdsgange og reduceret tab af kvælstof/ammoniak. På baggrund af den indhentede viden i fase 1 udarbejdes forslag/skitser indeholdende 2 – 4 eksempler på hensigtsmæssig indretning af stalde til økologiske slagtesvin. Anvisningerne skal baseres på de indsamlede data koblet med en fællesfaglig udvikling af forslag til forbedringer.

Note 2. Strategi og økonomi til den moderne økologiske bedrift

Projektet er 2-årigt med projektstart i 2007. Formålet er at udvikle og målrette den driftsøkonomiske rådgivning til de økologiske landmænd, så rådgivningen både på det faglige og metodiske plan lever op til landmændenes krav. I 2007 indledes projektet med at afdække de behov, der er for udvikling af den driftsøkonomiske rådgivning til målrettet økologiske landmænd. Behov og ideer konkretiseres, og der foretages en prioritering af, hvad det er realistisk og relevant at arbejde med i første omgang. I selve udviklingsfasen skal produkter og koncepter tilpasses eller udvikles, så de er målrettede de økologiske landmænds behov. Den del af udviklingsarbejdet der omhandler nøgletal og sammenligningstal færdiggøres i 2007. Udviklingen af koncept for strategirådgivning og udviklingsgrupper for landmænd med fokus på den værdibaserede del af den økologiske virksomhed påbegyndes i 2007.

Note 3. Energiafgrøde og grøngødning styrker øko-sædskiftet

Der er tale om et 3-årigt projekt med projektstart i 2006 med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug. Formålet er at styrke sædskiftet mht. produktivitet og miljøeffekten ved at fremme brugen af energiafgrøder, der efterfølgende også virker som grøngødning dels som følge af eftervirkningen af afgrødernes rødder og afgrøderester og dels ved at restproduktet efter afgang af energiafgrøden udnyttes om næringsstofforsyning. I 2007 vil eksisterende anlæg i udlandet og i Danmark blive beskrevet, herunder biogasproduktionens samspil med økologisk jordbrug. Udenlandsk dokumentation af synergieffekt og miljøeffekt vil blive bearbejdet og perspektiveret i forhold til danske forhold. Der vil desuden blive udarbejdet tre projekteringsforslag for standardtyper af biogasanlæg, der skal kunne behandle energiafgrøder. Projekteringsforslaget skal både komme med et kvalificeret teknisk oplæg og belyse økonomien ved drift af anlægget. Ud over selve anlægsøkonomien bliver bedriftsøkonomien og de miljømæssige gevinster på gårdniveau beskrevet. Ud fra prototypebeskrivelserne og projektets resultater i øvrigt udgives vejledninger til etablering og drift af biogasanlæg tilpasset det økologiske produktionssystem.

Note 4. Kvalitet af majsfrø – analyse af ubejdsede majs

Projektet er 2-årigt med projektstart i 2007 med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug. Formålet med projektet er at udvikle en billig og pålidelig test af ubejdsede majsfrø med henblik på, at økologiske landmænd kan købe udsæd af majs, som kan spire og gro under økologiske dyrkningsforhold. Erfaringen viser, at de fleste ubejdsede frø ikke spirer ved den nuværende metode, som anvendes af Plantedirektoratet. Der skal derfor udvikles en metode til ubejdsede frø. Udviklingen af en ny metode sker på baggrund af erfaringer fra Plantedirektoratet, andre laboratorier og litteratur fra udlandet. For at beskrive sammenhængen mellem analysemetoden og markspiringen, gennemføres markforsøg under økologiske forhold.

Note 5. Implementering af system til samtidig produktion af kompost og højværdi proteinfoder

Projektet er 2-årigt med projektstart i 2007 med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug. Der er tale om en opfølgning på projektet Vurdering af system produktion af kompost og højværdi proteinfoder, som gennemføres i 2006 med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug (note 17). I 2007 vil der blive taget initiativ til, at det første anlæg til kompostering af økologisk fjerkrægødning ved hjælp af stuefluelarver etableres i Danmark. Det oprindelige Serbiske system skal optimeres teknisk, især med hensyn til automatisering (arbejdsbesparelse), miljøeffekter og energiforbrug. Kompost og højværdi proteinfoder skal undersøges og udvikles med hensyn til forarbejdning, markedsføring og næringsstofindhold, herunder gødnings- og foderværdi.

Note 6. Udvikling og implementering af produktionskoncept for økologiske jersey-slagtekalve

Projektet er 1-årigt. Projektets formål er at afdække mulighederne for at iværksætte en produktion af økologiske jersey-slagtekalve/ -ungtyr og dermed reducere antallet af aflivninger af økologiske jersey-tyrekalve i Danmark. Et slagteri vil blive kontaktet med henblik på at udarbejde et produktionskoncept. Projektets første del består i at afdække og beskrive landmandens produktionsøkonomi i forbindelse med produktion af en økologisk jersey-tyrekalv/ -ungtyr. Dernæst skal det vurderes om hvorvidt der kan optimeres på den samlede produktion ved at supplere med andre kvalitetsparametre udover det, der ligger

implicit i det økologiske koncept – fx medicinfri dyr, leverbyldefri dyr. På den baggrund defineres et produktionskoncept for primærproduktionen og der formuleres en kontrakt mellem slagteriet. Sidste del af projektet består i en præsentation af det udfærdigede produktionskoncept inklusive de økonomiske overvejelser for interesserede landmænd. Hvis der ikke findes et slagteri til samarbejde om ovenstående produktionskoncept vil der blive afholdt workshops med interessenter på slagtekalveområdet. Barrierer og fremtidige muligheder for produktion af økologisk jersey-kalvekød vil blive afdækket. Herunder markedsundersøgelse om efterspørgslen på produktet (blandt andet ved restauranter), som kan give slagterierne incitament til at begynde et samarbejde med producenter af økologiske jersey-kalve.

Note 7. Tidligt høstede proteinafgrøder og grovfoder til fjerkræ og svin

Projektet er 3-årigt med projektstart i 2006 med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug. Formålet er at undersøge om et udvalg af proteinafgrøder og grovfoderafgrøder kan levere protein og energi af den ønskede kvalitet i højere grad, når afgrøden høstes tidligere end ved modenhed. Der er tale om gennemførelse af dels markforsøg og dels fodringsforsøg. I 2007 bygges videre på projektresultaterne fra 2006. Forsøg gentages og udvides med et større volumen af foder, så det kan afprøves i konkrete besætninger, og der afprøves flere nye afgrøder som quinoa og bladcikorie.

Der var i 2006 forsinkelser vedr. gennemførelse af ensilageanalyser. Landscentret har derfor ikke anvendt det fulde tilskud i 2006. Fonden har genbevilget 105.000 kr. til gennemførelse af analyserne.

Det samlede tilskud til projektet i 2007 udgør dermed 713.000 kr.

Note 8. Økologiske markforsøg

I lighed med tidligere år gives der tilskud til at gennemføre økologiske markforsøg med nye økologiske afgrøder og dyrkningsmetoder. Landscentrets forsøgsperiode for de økologiske markforsøg strækker sig frem til 2008. Formålet med markforsøgene er at udvikle og forbedre dyrknings- og produktionsmetoder i økologisk jordbrug, belyse potentialet i nye afgrøder og produkter, forbedre produktionsresultaterne for de økologiske landmænd og kvaliteten i produkterne samt afhjælpe dyrkningsmæssige problemer og barrierer.

I projektet med de økologiske markforsøg er der fastsat ni indsatsområder, hvor der er behov for at bringe økologisk produktion videre (ca. 90 forsøg i 2007): 1. Vårtriticale, 2 Gødskning af nye kornarter, 3. Protein-afgrøder - lupin og hestebønne, 4. Ny olieafgrøde rybs, 5. Forsøg med mekanisk bekæmpelse af stankelbenslarver i økologiske afgrøder, 6. Nye metoder til etablering, dyrkning og udnyttelse af kløvergræs, 7. Nye dyrkningssystemer til majs til kvægfoder, 8. Nye efterafgrøder med dyb rodvækst, 9. Produktion af spelt, udnyttelse af husdyrgødning og forfrugt.

Note 9. Afprøvning af klovbademidler til økologiske drøvtyggere

Projektet er 1-årigt. Projektets formål er at forbedre klovsundheden i økologiske besætninger. Dette gøres ved at undersøge hvilke alternative produkter til kobbersulfat, der findes til økologiske drøvtyggere. Herefter afprøves i praksis, hvilken effekt 2-3 af produkterne har på klovenes sundhed.

Note 10. Fodring af goldkøer i sommerperioden i relation til forebyggelse af kælvningsfeber

Projektet er 1-årigt. Projektets formål er at undersøge og formidle praktiske muligheder for at forebygge kælvningsfeber hos økologiske goldkøer på græs i sommerperioden. Viden om kælvningsfeber og fodring af goldkøer vil blive bearbejdet med henblik på udarbejdelse af anbefalinger for forebyggelse af kælvningsfeber i sommerperioden. Formidling af projektets resultater vil ske via fakta-ark og artikler målrettet økologiske mælkeproducenter og kvægbrugsrådgivere.

Note 11. Optimering af afgræsning på økologiske malkekvægsbedrifter med AMS

Projektet er 1-årigt. Projektets formål er at give landmænd med AMS (Automatisk Malke-System) bedre mulighed for at optimere planlægningen og styringen afgræsningen. Afgræsning kan være en større udfordring ved bedrifter med AMS, da kravene til styring af kotrafikken og arrondering er større. Projektet skal bidrage til at styrke rådgivning omkring afgræsning og robotmalkning og øge landmændenes viden på området. Med henblik herpå indsamles viden og erfaringer vedrørende malkekøernes afgræsning hos økologiske mælkeproducenter, som har installeret AMS. Dertil kommer "åbent hus" arrangementer hos økologiske landmænd med AMS. Den indsamlede viden og erfaringerne samles i en pjece.

Note 12. Øget dyrkningssikkerhed og kvalitet af økologiske grønsager gennem web baseret information

Projektet er 2-årigt med projektstart i 2007. Projektet vil gennem rådgivning skabe et grundlag for øget sortiment, bedre kvalitet og større dyrkningssikkerhed ved produktion af økologiske grønsager. Dette sker

gennem udarbejdelse af web baseret dyrkningsinformation for ca. 30 kulturer. Informationen vil være praksisorienteret og bygge på tilgængelig viden og erfaringer fra grønsagsavlere, relevante planteavlskonsulenter og grønsagskonsulenter.

Note 13. Forberedelse af Økologikongres 2008 og 2010

Projektet skal sikre, at succeserne med de hidtidige økologikongresser følges op med økologikongresser i 2008 og 2010, der viderefører de bedste dele af de tidligere kongresser og inddrager og adresserer de udfordringer og udviklingspotentialer, der vil være centrale for økologisk fødevarerproduktion de kommende år. Projektet skal afklare hvilken form, placering, organisering og finansiering kongresserne skal have, for at give den bedste påvirkning af den økologiske udvikling gennem formidling af viden til deltagerne.

Note 14. Dyrkning af økologisk cikorierod

Projektet er 1-årigt. Formålet med projektet er at udarbejde en grundig dyrkningsvejledning for dyrkning af cikorierod på basis af resultater fra forskning og forsøg: Erfaringer fra økologiske landmænd, som dyrker cikorierod i 2006 og 2007, dyrkningsforsøg hos økologiske landmænd i 2007, erfaringer fra forskning i Danmark og udlandet og viden om dyrkning af økologiske sukkerroer og julesalat, da der er dyrkningsmæssige ligheder.

Note 15. Kvalificerede medarbejdere til økologiske bedrifter

Projektet er 1-årigt. Projektet skal sikre, at de økologiske producenter fortsat er i stand til at tiltrække kvalificeret arbejdskraft. Med henblik herpå er der i projektet fastlagt tre indsatsområder: 1. bedre introduktion til økologisk jordbrug til landbrugselever, 2. bedre annoncering af økologiske jobs samt 3. bedre økologiske arbejdspladser. I forbindelse med den første indsats afholdes introduktionsforedrag for modul 1B-elever. I tilknytning hertil laves en folder og billedrepræsentation. Under nr. 2 vil hjemmesiden www.jobstafetten.dk blive udbygget med en økologisk profil, således at de økologiske stillinger er lettere at finde. Under nr. 3 vil interesserede landmænd blive tilbudt træning i at udforme gode annoncer, som beskriver mulighederne i de jobs der tilbydes. For at landmændene kan markedsføre sig på stillingernes indhold, rammer, værdier o.s.v., er det en forudsætning, at den enkelte arbejdsgiver er klar over og arbejder med disse forhold. Der udvikles et enkelt hjælperedskab til at beskrive arbejdspladser på en struktureret måde, så det er let for landmanden at udpege områder, han vil udvikle.

Note 16. Formidling af økologiske regler om drøvtyggere til dyrlæger

Projektet er 1-årigt. Projektets formål er at opdatere praktiserende dyrlæger i forhold til reglerne for behandling af økologiske drøvtyggere, så landmanden ikke bliver sanktioneret på baggrund af en misforståelse eller manglende viden fra dyrlægens side. I samarbejde med Plantedirektoratet afdækkes, hvor der sker flest misforståelser/fejl med hensyn til behandling af økologiske drøvtyggere. De vigtigste økologiregler for behandling af drøvtyggere listes. Formidling af de økologiregler, som bliver listet, vil ske ved udarbejdelse af ark og poster over de økologiske regler, og hvor det er muligt at finde nærmere information.

Danmarks JordbrugsForskning

Note 17. Korn – optimal anvendelse i økologiske rationer til malkekøer

Projektet gennemføres af Danmarks JordbrugsForskning, Afdeling for Jordbrugsproduktion og Miljø. Projektet er 2-årigt med projektstart i 2006 med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug. Formålet er at få en bedre viden om hvordan, og i hvilket omfang korn mest hensigtsmæssigt kan indgå i fodringen inden for økologisk mælkeproduktion. Projektet skal således bidrage til løsning af nogle af de problemer, som økologisk mælkeproduktion står overfor med problematiske (stivelsesrige) rationer. Disse problemer skyldes, at hjemmedyrket korn udgør en meget betydelig del af kraftfoderet, samtidig med at kornvarer oprindeligt tænkt til konsum kan udgøre en betydelig del af kommercielt tilgængelige økologiske kraftfodermidler. Projektet omhandler forsøg, der kan være med til at løse den del af problemstillingen, der vedrører kornart, høstmetode og behandling. Projektet har i 2006 omhandlet grundlæggende undersøgelser omkring omsætningen i vommen af forskellige kornarter ved opfodring i forskellige typiske økologiske rationer som grundlag for at vælge de mest lovende foderrationer til undersøgelser i produktionsforsøg i 2007.

Note 18. Regulering af langtidsukrudt på økologiske planteavlsbrug

Projektet gennemføres af Danmarks JordbrugsForskning, Afdeling for Jordbrugsproduktion og Miljø. Projektet er 2-årigt med projektstart i 2007. Projektets formål er at forbedre strategierne til langsigtet regulering af vanskeligt ukrudt, såsom tidsler, kvik og korsblomstrede ukrudtstarter under praktiske dyrkningsforhold ved at udnytte den viden, som er opsamlet i 20 års gårdregistreringer på 50 økologiske brug. Dette gøres ved en kombination af analyse af mange års data fra private landbrug og opsamling af landmændenes erfaringer gennem interviews. På baggrund heraf vil en strategi blive formuleret.

Note 19. Opdrætningsperiodens betydning for produktiviteten i et system baseret på æglæggende høners fouragering

Projektet gennemføres af Danmarks JordbrugsForskning, Afdeling for Jordbrugsproduktion og Miljø. Projektet er 1-årigt. Projektets formål er at kunne anvise en hensigtsmæssig fodringsstrategi i opdrætningsperioden med henblik på opnå bedst mulig produktivitet og velfærd af æglæggende høner i et system, der er baseret på hønernes fouragering. Nye forskningsresultater har vist at også højtydende æglæggere under de rette betingelser kan få dækket en stor del af deres protein/aminosyrebehov gennem fouragering i udearealet. Det kræver dog en tilvænningsperiode i fodertildelingen. I projektet belyses effekten af at introducere hønniker til et udeareal med afgrøder allerede under opdrætningsperioden således, at dyrene er tilpasset til et sådant system allerede når de påbegynder æglægningen, og derved opnår et bedre ernæringsmæssigt bidrag fra udearealet i æglægningsperioden. Endvidere belyses fire forskellige fodringsstrategier i en periode der løber fra 10 - 30 ugers alderen, med henblik på at kunne anvise en fodringsstrategi der tilgodeser optimal produktionsøkonomi og dyrevelfærd i et system hvor bidraget af næringsstoffer fra udearealet søges udnyttet mest muligt.

Note 20. Øget udbytte og bedre kvalitet i Økologiske kartofler gennem placeret gødning

Projektet gennemføres af Danmarks JordbrugsForskning, Afdeling for Jordbrugsproduktion og Miljø. Projektet er 3-årigt med projektstart i 2006 med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug. Formålet med projektet er at undersøge hvordan udbytte og kvalitet af økologiske kartofler kan øges gennem placering af gylle og vinasse under kartoffelkammen, samt hvordan denne gødningstildeling spiller sammen med sædskifte (grøngødning og efterafgrøder) og jordtype. Der er betydelige årsvariation i angreb af kartoffelskimmel, som er afgørende for projektets resultater. Forsøgene gentages derfor over tre år. På grundlag af markforsøgene i 2006-2008 vil der blive lavet en vejledning for styring af næringsstoffordelingen til økologiske spisekartofler.

Note 21. Skadetærskler for alm. kvik og ager-tidsel til fremme af brugen af efterafgrøder

Projektet gennemføres af Danmarks JordbrugsForskning, Afdeling for Plantebeskyttelse og Skadedyr. Projektet er 3-årigt med projektstart i 2006 med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug. Det undersøges hvor meget udbyttet i korn og korn/bælgsædsblandinger reduceres ved forskellig mængder af alm. Kvik og agertidsel i systemer med forskellig frugtbarhed, brug af efterafgrøder, stubbearbejdning og gødningsniveau. På baggrund heraf udarbejdes skadetærskler til beslutningsstøtte. Projektet gennemføres over 3 år, da der er stor klimatisk variation mellem årene, som kan påvirke såvel rodukrudt og afgrøde.

Note 22. Sygdomsforebyggelse i frilandsgrønsager med mykorrhiza

Projektet gennemføres af Danmarks JordbrugsForskning, Flakkebjerg. Der er tale om et 2-årigt projekt med projektstart i 2006 med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug. Formålet med projektet er at øge dyrkningssikkerheder ved dyrkning af økologiske frilandsgrønsager gennem podning af udplantningsplanter med mykorrhizasvampe til fremme af plantesundheden og reduktion af sygdomme som løg- og salatskimmel. Projektet er baseret på markforsøg over to vækstsæsoner.

Note 23. Reduktion af pattegrisedødelighed og fravænningsdiarre

Projektet gennemføres af Danmarks JordbrugsForskning, Afdeling for Husdyrsundhed, Velfærd og Ernæring. Projektet er 1-årigt. Formålet med projektet er at forbedre kontrol og håndtering af pattegrisedødelighed og fravænningsdiarre. Projektet gennemføres i to delprojekter rettet mod henholdsvis udvikling og afprøvning i praksis af et HACCP-styringsredskab. Udviklingen af styringsredskabet baseres i høj grad på resultater fra tidligere projekter, hvor risikofaktorer for både pattegrisedødelighed og fravænningsdiarre blev udpeget. For de væsentlige risikofaktorer vil der blive udviklet og beskrevet metoder til hurtig og sikker måling af deres forekomst i besætningen, og fastsætte grænseværdier for acceptable niveauer af risikofaktorer før producenten bør reagere. Der beskrives forslag til handlingsplaner, der skal tages i anvendelse, hvis risikofaktorer overskrider grænseværdierne. Planen er at afprøve det udviklede styringsredskab i 10 økologiske sobesætninger over en 6-måneders periode.

Note 24. Cikorierødder i fravænningsfoderet – effekt på fravænningsdiarre

Projektet gennemføres af Danmarks JordbrugsForskning, Afdeling for Husdyrsundhed, Velfærd og Ernæring. Projektet er 1-årigt. Formålet med projektet er at undersøge om tørret cikorierod i fravænningsfoderet har en forebyggende effekt på fravænningsdiarre hos grise. Desuden vil Danmarks JordbrugsForskning belyse virkningen af den aktive komponent i cikorierod – fruktaner – i tarmkanalen hos nyligt fravænnede grise. Med henblik herpå gennemføres et forsøg i en økologisk svinebesætning, hvor der tilsættes tørret cikorierod til foderet. Derudover gennemføres et intensivt forsøgt på Forskningscenter Foulum med analyser af tarmmateriale fra grise foderet med tørret cikorierod, hvor nedbrydningen af fruktaner studeres og tarmens mikroklima karakteriseres.

Økologisk Landsforening

Note 25. Ambassadørkampagne

Projektet er 1-årigt. Formålet med kampagnen er at øge afsætningen af økologiske varer til moderne og sundhedsbevidste kvinder gennem en styrkelse og udviklingen af markedspositionen for økologi, hvor koblingen mellem økologi og sundhed i bred forstand synliggøres og forankres. Kampagnen består af to moduler. Et ambassadørmodul og et detailhandelsmodul. Ambassadørmodulet består af en outdoor kampagne, annoncer i blade, events og PR-indsats. For at sikre linket fra holdning til handling vil kampagnen også indeholde et detailhandelsmodul, som vil bestå af økologitemaer i detailkædernes salgsaviser.

Note 26. En økologisk spisepause

Projektet er 1-årigt. Formålet med projektet er at fremme omlægning af mad og menuer til økologiske fødevarer på arbejdspladserne. Der udarbejdes kommunikationsplatforme, og der udvikles en værktøjskasse indeholdende blandt andet faktablade om økologisk produktion. Der er tale om aktiviteter rettet dels mod de ansatte på arbejdspladsen og dels mod køkkenpersonalet og beslutningstagere i virksomhederne.

Note 27. Kampagne for økologisk frugt og grønt

Projektet er 1-årigt. Formålet med kampagnen er at øge afsætningen af økologiske frugter og grøntsager i detailhandlen. Der er tale om aktiviteter rettet dels mod detailhandelen og dels mod fødevarerivirksomhederne. Der udarbejdes kampagnemateriale, som består af skilte, opskrifter, demoaktiviteter og informationsmateriale. Kampagnen designes til alle detailkæder. Derudover etablerer Økologisk Landsforening et samarbejde med fødevarerivirksomheder, så de sideløbende med kampagnen får mulighed for at tilrettelægge markedsføringen af egne produkter

Note 28. Økologisk jordbrug uden konventionel gødning og halm

Projektet er 1-årigt. Formålet med projektet er at tilvejebringe viden om, hvordan det økologiske jordbrug kan tage konkrete skridt til at udfase ikke-økologiske gødning og halm. Der udvælges 10 casebedrifter med henblik på at gennemgå deres muligheder for kun at anvende økologisk gødning og halm. På baggrund af gennemgangen på casebedrifterne udvælges forslag til nærmere analyser ved Fødevarerøkonomisk Institut med henblik på at estimere økonomiske og faglige konsekvenser for bedrifterne, herunder vurdere de regionale forskelligheder.

Note 29. Dyrkning og afsætning af økologisk korn til ølbrygning.

Projektet er 2-årigt med projektstart i 2007. Projektet skal danne netværk omkring definition af kvalitet i ølbrygning. Der vil i 2007 blive afprøvet et stort sortiment af bygsorter og andre kornarter. Derudover afprøves også humle. Dyrkningerne vil foregå på forskellige jordtyper og under forskellige gødningsstrategier.

Note 30. Økologi til unge landmænd

Projektet er 1-årigt. Formålet med projektet er at sikre økologiske landmænd et større rekrutteringsgrundlag af elever/medhjælpere med interesse for økologisk produktion. Projektet er målrettet elever, som er i gang med landbrugets grunduddannelse eller den parallelle uddannelse på erhvervsskolerne med jordbrugsline. Disse skoler får tilbudt et 3-dages undervisningsforløb til elevmålgruppen. Forløbet vil veksle mellem undervisning på skolen og besøg hos lokale økologiske landmænd. Der skal i den forbindelse udarbejdes undervisningsmateriale, som er målrettet forløbet på de 3 dage. Derud skal de involverede landmænd oplæres i rollen som praktik- og ekskursionsvært og underviser.

Note 31. Økologi – koncept for synliggørelse af nye dimensioner

Projektet er 1-årigt. Projektet skal danne grundlag for produktudvikling af økologiske produkter, som har en merværdi i kraft af dokumenterede forhold vedrørende produktion samt retfærdige produktions- og handelsforhold. Formålet med projektet er således at udvikle et koncept ud fra de elementer, som forbruger, virksomheder og detailledet oplever tilfører produkterne merværdi. Med henblik herpå indsamles udenlandske erfaringer med koncepter og aktiviteter med helt eller delvist samme sigte. På baggrund heraf udvælges hvilke elementer, der skal afprøves i forhold til målgrupperne i Danmark. De udvalgte elementer afprøves efterfølgende.

Note 32. Velfærdsvurdering af økologiske kvier – Kvieliv-100

Projektet er 1-årigt. Formålet med projektet er at udvikle et værktøj til at beskrive og vurdere velfærd hos kvier i økologiske besætninger. Derved vil man kunne inspirere til at forbedre velfærden og skabe grundlaget for robuste køer og livskraftige kalve. Der udvikles et udkast et redskab, som efterfølgende skal

gennemarbejdes på en workshop med deltagelse af dyrlæger, konsulenter, Dyrenes beskyttelse og producenter. Under udviklingsarbejdet gennemføres afprøvninger i besætninger med bistand fra kvægbrugskonsulenter og dyrlæger. I tilknytning til udviklingen af redskabet vil der blive udarbejdet en manual.

Forskerskolen for Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer

Note 33. Produktion og biobrændstoffer til økologisk jordbrug

Projektet er 1-årigt. Formålet er at styrke forskning og udvikling af viden om nye metoder til produktion af vedvarende energi i form af biogas og bioethanol baseret på økologiske afgrøder og restprodukter. Der udvikles effektive metoder til produktion af biobrændstoffer på bedrifter eller gårdfællesanlæg, primært for selvforsyning med vedvarende energi til maskiner, transport, el og varme. Potentialet i forskellige afgrøder og restprodukter for energiproduktion afklares.

KVL

Note 34. Quinoa: Økologisk dyrkning, forarbejdning og produktudvikling

Projektet er 2-årigt med projektstart i 2007. Formålet er at bidrage til at quinoa forankres i det økologiske landbrug som en ny værdifuld proteinafgrøde til økologisk svine- og kyllingefoder. Projektet skal bidrage til at løse problemerne i den praktiske dyrkning med optimal fremspiring, ukrudtsbekæmpelse og protein-kvalitet, samt et ensartet højt udbytte fra år til år. Der gennemføres forsøg på KVL, kombineret med praktiske forsøg hos økologiske landmænd på forskellige jordtyper.

Foreningen for Biodynamisk Jordbrug

Note 35. Sætidskalenderen som værktøj for bedre økologisk og biodynamisk dyrkning og produktkvalitet

Med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug gennemfører foreningen i 2006 projektet "Bedre dyrknings-sikkerhed, udbytte og afgrøde-kvalitet ved dyrkning efter såkalenderen". På basis af erfaringer og perspektiver fra projektet i 2006 og nye forskningsresultater fra udlandet, vil foreningen i 2007 fortsætte og udvikle undersøgelserne af såtidernes indflydelse på dyrknings-sikkerhed, udbytte og kvalitet. Et sekundært formål med projektet er at bidrage til en øget interesse for og forståelse af samspillet mellem jord, planter og rytmiske processer i naturen – sammenhænge, der i naturvidenskabelig forskning benævnes chronobiologiske relationer.

LKF-Vandel

Note 36. Økologiske bagekartofler

Projektet er 2-årigt med projektstart i 2007. Projektets formål er at gøre økologiske kartoffelavlere i stand til målrettet at producere kvalitets bagekartofler, som kan tilfredsstille de skærpede krav, der stilles fra såvel forbrugerne, detailhandlen og cateringmarkedet. Efter en screening og afprøvning af relevant klon- og sortsmateriale vil der blive gennemført tekniske dyrkningsforsøg, og de afprøvede kloner og sorter testes for bagekvalitet, spiseegenskaber, kogeegenskaber samt for alle relevante almindelige indre og ydre kvaliteter som form og størrelse, øjendybde, skindets glathed og farve m.v. Der vurderes på sorterens mulige anvendelse i henhold til de elementære agronomiske krav herunder også resistenser.

Småøernes Fødevarer-netværk

Note 37. Økologiske øspecialiteter: potentiale for ny mangfoldighed

Projektet er 1-årigt. Formålet med projektet er at øge udbudet af økologiske øspecialiteter. Projektet indeholder 3 elementer: Produktudvikling, information og kulinariske temaer. Der dannes et rejsehold af erfarne fødevarerproducenter og andre med praktisk erfaring inden udvikling og produktion af kvalitetsfødevarer. Rejseholdet skal besøge virksomheder på øerne med henblik på at inspirere og rådgive om produktudvikling. Der udarbejdes en plan for udviklingsarbejdet i virksomhederne. Med henblik på at øge kendskabet til de økologiske øspecialiteter udarbejdes diverse materialer. For at sætte fokus på samarbejdet mellem producenterne på øerne vil der blive sammensat 2-3 kulinariske økologiske temaer, som kan bruges i forbindelse med udstillinger og messer.

Meyerfood aps

Note 38. Økologisk frugt fra de danske småøer

Projektet er 1-årigt. Formålet med projektet er at fremme afsætningen af økologisk frugt fra de danske småøer. Med henblik herpå skal der foretages en markedsundersøgelse for økologisk frugt fra småøerne. Undersøgelsen skal afdække konkurrencesituationen samt målgruppe og afsætningsforhold for økologisk frugt fra småøerne på det danske marked. Ud fra disse markedsinformationer skal der fastlægges en markedsføringsstrategi for produkterne.

Den Økologiske Landbrugskole

Note 39. Økologisk planteolie til konsum og biobrændsel

Formålet med projektet er at udbrede kendskabet til ikke fossile brændstoffer og deres anvendelse indenfor landbrug, specielt økologisk landbrug. Projektet skal via økonomiske beregninger, og praktiske forsøg, belyse fordelene og mulighederne ved brug af ikke fossile brændstoffer. Der etableres et demonstrationsanlæg med tilhørende siloer og klaringsanlæg, og en af skolens traktorer skal ombygges til at kunne køre på biobrændsel. Herefter skal anlægget bruges i undervisningen, for herigennem bl.a. at vise eleverne et eksempel på, hvordan forarbejdning af primærprodukterne kan forøge værdien af produktet væsentligt.

Note 40. Oplysningskampagne om uddannelse til økologisk landmænd

Projektet vil ikke blive gennemført i 2007 på grund af usikkerhed om de nye lovmæssige rammer for uddannelsen. Fonden har derfor genbevilget tilskuddet med henblik på, at projektet gennemføres i 2008.

Fejø Forsøgsplantage

Note 41. Fejøs Fantastiske frugter

formålet med projektet er at sikre at Fejø Forsøgsplantage fortsat kan medvirke og inspirere til bæredygtig og rentabel produktion af danske frugt og frugtprodukter. Med henblik herpå gennemføres forsknings- og udviklingsopgaver indenfor frugtavl, primært æbler og pærer.

Jysk Landbrugsrådgivning

Note 42. Økologiske fødevarer ved økologisk netværksdannelse

Jysk Landbrugsrådgivning fik for 2006 bevilget 178.000 kr. til projektet. På grund af forsinkelse i opstartfasen blev projektet ikke gennemført fuldt ud i 2006, hvilket medførte at tilskuddet ikke blev anvendt fuldt ud. Fonden har genbevilget 63.000 kr. til færdiggørelse af projektet i 2007.

Projektet skal afdække om et økologisk netværksdannelse mellem producenter, forbrugere og butikshefer kan føre til en anderledes prioritering og øget salg af økologiske fødevarer i butikker. Der udarbejdes en plan for anderledes lancering af økologiske fødevarer i lokale detailbutikker. De økologiske producenter deltager ved lanceringen af produkterne i butikkerne for derved at øge nærhedsprincippet/fortælle historien om varen. Projektforløbet evalueres. På baggrund heraf udarbejdes et idekatalog med erfaringer om dannelse af økologisk netværksdannelse.